

Addiko Bank

Opće informacije

za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti te
pružanje pomoćnih usluga

Sadržaj

1. Osnovni podaci o Banci.....	4
2. Podaci o uslugama koje Banka pruža.....	5
3. Komunikacija	7
4. Čuvanje i pohrana dokumentacije	9
5. Prigovori na rad Banke	11
6. Opseg, učestalost i periodi izvještavanja klijenata	13
7. Sustav zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava ulagatelja	14
8. Procjena primjerenosti i prikladnosti	19
9. Razvrstavanje klijenata	21
10. Najpovoljnije izvršenje naloga za ulagatelje	24
11. Financijski instrumenti i povezani rizici	25
12. Skrbništvo	31
13. Naknade i troškovi	33
14. Poticaji	34
15. Upravljanje sukobom interesa	35

Poštovani ulagatelji,

Zakonom o tržištu kapitala (NN 65/18 sa svim kasnijim izmjenama i dopunama, dalje u tekstu: Zakon ili ZTK) dodatno su uređena prava i obveze sudionika na tržištu kapitala u Republici Hrvatskoj te je hrvatsko zakonodavstvo prilagođeno europskoj pravnoj stečevini u svezi s pružanjem investicijskih usluga i obavljanjem investicijskih aktivnosti s financijskim instrumentima, prije svega MiFID II direktivi (*Markets in Financial Instruments Directive*, 2014/65/EU¹).

Odredbe ZTK-a su, prije svega, u funkciji bolje zaštite klijenata putem usklađivanja zahtjeva koje investicijska društva, kreditne institucije i uređena tržišta moraju ispunjavati prilikom pružanja investicijskih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti, kao i definiranja pravila poslovnog ponašanja prilikom pružanja investicijskih usluga.

Za sve detaljne informacije vezano uz pravni okvir tržišta kapitala, predlažemo Internet stranicu HANFA-e: <https://www.hanfa.hr/regulativa/trziste-kapitala/>.

Addiko Bank d.d. kao društvo ovlašteno za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanje pomoćnih usluga sukladno odredbama ZTK-a, obvezna je svojim klijentima i potencijalnim klijentima pružiti sve potrebne informacije o navedenim uslugama i aktivnostima kako bi oni mogli u razumnim okvirima razumjeti prirodu i rizike takvih investicijskih usluga kao i specifične vrste financijskih instrumenata koji im se nude te kako bi svatko od njih mogao donijeti kvalitetne investicijske odluke.

Sukladno Zakonu i Pravilniku o organizacijskim zahtjevima i pravilima poslovnog ponašanja za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti (NN 89/18 sa svim kasnijim izmjenama i dopunama, dalje u tekstu: Pravilnik), pružamo Vam podatke o nama i uslugama koje pružamo.

S poštovanjem,
Addiko Bank d.d.

¹ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU

1. Osnovni podaci o Banci

Tvrtka: Addiko Bank d.d.
Sjedište: Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb
Info telefon: [0800 14 14](tel:08001414) (za pozive iz inozemstva: [+385 1 603 0000](tel:+38516030000))
Info e-mail: info@addiko.hr

Internet adresa: <https://www.addiko.hr/>
OIB: 14036333877
LEI: RG3IZJKPYQ4H6IQPIC08
GIIN: ZAA618.00002.ME.191
Temeljni kapital: 339.522.096,00 eura

MBS: 080072083
SWIFT: HAABHR22
IBAN: HR60 2500 0091 0000 0001 3
Dealing code: ABHR
Račun klijenata: HR80 2500 0091 3011 3188 5 (za uslugu skrbništva)

Addiko Bank d.d. (dalje u tekstu: Banka) je ovlaštena i registrirana za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanje pomoćnih usluga sukladno odobrenju Hrvatske narodne banke (dalje u tekstu: HNB), Zagreb, Trg hrvatskih velikana 3, a temeljem prethodne suglasnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: HANFA) sa sjedištem u Zagrebu, Franje Račkoga 6.

Internetska stranica HNB-a glasi: <https://www.hnb.hr>

Internetska stranica HANFA-e glasi: <https://www.hanfa.hr>

Banka je članica sljedećih institucija:

Fond za zaštitu ulagatelja

Heinzelova 62a, Zagreb

Telefon: [+385 1 4607 330](tel:+38514607330), fax: [+385 1 4677 696](tel:+38514677696)

e-mail: fond.zastite.ulagatelja@skdd.hr

<https://www.skdd.hr/>

2. Podaci o uslugama koje Banka pruža

Banka je ovlaštena pružati sljedeće:

I) Investicijske usluge i aktivnosti iz članka 5. stavka 1. Zakona:

- zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata
- izvršavanje naloga za račun klijenta
- trgovanje za vlastiti račun
- upravljanje portfeljem
- investicijsko savjetovanje
- pokroviteljstvo i/ili usluge provedbe ponude financijskih instrumenata uz obvezu otkupa i
- usluge provedbe ponude odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa

te

II) Pomoćne usluge iz članka 5. stavka 2. Zakona:

- pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i sa skrbništvom povezane usluge, kao što su upravljanje novčanim sredstvima ili instrumentima osiguranja, isključujući uslugu središnjeg vođenja računa u smislu točke 2. Odjeljka A Priloga Uredbe (EU) br. 909/2014²
- davanje kredita ili zajma ulagatelju kako bi mu se omogućilo zaključenje transakcije s jednim ili više financijskih instrumenata, ako je u transakciju uključeno društvo koje odobrava zajam ili kredit
- savjetovanje o strukturi kapitala, poslovnim strategijama i povezanim pitanjima, te savjetovanje i usluge povezane sa spajanjima i stjecanjima
- usluge deviznog poslovanja kada su povezane s obavljanjem investicijskih usluga
- investicijsko istraživanje i financijska analiza, te drugi oblici općih preporuka koje se odnose na transakcije s financijskim instrumentima
- usluge vezane uz usluge pokroviteljstva i
- usluge koje po svojoj naravi odgovaraju ranije navedenim investicijskim i pomoćnim uslugama, vezanim za temeljnu imovinu izvedenica iz članka 3. točke 24. podtočke d. podpodtočaka db), dc), dd) i dg) Zakona, kada su povezane s pružanjem investicijskih ili pomoćnih usluga.

U smislu Zakona, primanje zahtjeva za kupnju, otkup ili prijenos udjela u subjektima za zajednička ulaganja i prosljeđivanje istih društvu za upravljanje smatrat će se investicijskom uslugom zaprimanje i prijenos naloga u vezi s jednim ili više financijskih instrumenata.

² Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012

Prilikom pružanja investicijskih usluga i aktivnosti i pomoćnih usluga Banka ne djeluje preko vezanog zastupnika.

Banka ispunjava zahtjeve za kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima za pružanje investicijskih usluga (NN 83/18). Banka će klijentu na njegov zahtjev predložiti odnosno izdati potvrdu ispisanu na memorandumu Banke koja potvrđuje da je osoba koja obavlja relevantnu funkciju za koju je odgovorna i nadležna Banka, sukladno Pravilniku o kvalifikacijama i kadrovskim uvjetima za pružanje investicijskih usluga, ovlaštena osoba u odnosu na relevantnu funkciju koju obavlja.

3. Komunikacija

Jezik komunikacije: hrvatski jezik, a na poseban zahtjev klijenta i engleski jezik.

Klijent može, osim ako nije drugačije posebno ugovoreno, slati sve upite, instrukcije i obavijesti, kao i ostvarivati sve druge oblike komunikacije s Bankom u svezi s investicijskim uslugama ili aktivnostima ili pomoćnim uslugama, koje su eventualno ugovorene i regulirane ugovorom sklopljenim između klijenta i Banke, na sljedeće adrese i/ili kontakte u Banci:

Addiko Bank d.d.

Slavonska avenija 6

10000 Zagreb

[0800 1414](tel:08001414) (za pozive iz inozemstva: [+385 1 603 0000](tel:+38516030000))

info.hr@addiko.com

Podaci za kontakt	Vrsta usluge / aktivnosti	Način komunikacije
<u>Upravljanje bilancom i riznica</u> +385 1 4898 178 +385 1 4898 182 +385 1 4898 184 +385 1 4898 177 trading.croatia@addiko.com capitalmarkets.croatia@addiko.com treasury-sales.croatia@addiko.com Dealing code: ABHR (<i>Refinitiv Dealing, Bloomberg</i>)	Trgovanje za vlastiti račun Trgovanje prenosivim vrijednosnim papirima Trgovanje instrumentima tržišta novca Trgovanje izvedenicama Kupoprodaja deviza	Komunikacija s Bankom odvija se telefonom, e-mailom, ili koristeći platforme za trgovanje (<i>Refinitiv Dealing, Bloomberg</i>). Klijent može osobno doći u urede Banke u svrhu informiranja o proizvodima.
<u>Skrbništvo</u> +385 99 4938 074 custody.croatia@addiko.com BIC code: HAABHR22	Pohranjivanje i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge	Komunikacija s Bankom odvija se telefonski. Osim telefonskog razgovora, klijent može osobno doći u urede Banke, koristiti za komunikaciju e-mail adresu custody.croatia@addiko.com . Za ostale usluge komunikacija se obavlja sukladno uvjetima iz sklopljenog ugovora.

Svaka komunikacija između Banke i klijenata koja je dovela ili može dovesti do transakcije, tj. koja se odnosi na primitak, prijenos i izvršavanje naloga se snima ili bilježi, a zapis se čuva sukladno zakonskoj regulativi.

Banka na trajnom mediju bilježi sve relevantne informacije koje se odnose na razgovore s klijentom u četiri oka. Primjerak zapisa tih razgovora s klijentom i druga komunikacija biti će dostupna na zahtjev u razdoblju od pet godina te u razdoblju od sedam godina na zahtjev nadležnog tijela. O činjenici snimanja ili bilježenja klijenta se ne mora posebno upozoriti prije početka svakog pojedinog snimanja ili bilježenja.

Banka će poduzeti sve razumne korake za evidentiranje elektronske komunikacije. Banka će osigurati da su mjere za ispunjenje zahtjeva za evidentiranje tehnološki neutralne. Banka će redovito ocjenjivati politike i postupke te donositi alternativne ili dodatne mjere i postupke u onoj mjeri u kojoj su potrebni i primjereni, a obavezno kod početka upotrebe novog medija komunikacije. Zapisi se pohranjuju na trajnom mediju, čime se omogućuje njihovo ponovno preslušavanje ili umnožavanje te se čuvaju u formatu kojim se onemogućuje izmjena ili brisanje izvornog zapisa.

Zapisi se pohranjuju na mediju na način da su odmah dostupni klijentima na zahtjev.

Skrbništvo u skladu s Posebnim uvjetima poslovanja zaprima Instrukciju u pisanom obliku, putem pošte, elektronske pošte ili SWIFT porukom. Instrukciju može zadati klijent osobno ili osoba koju je klijent opunomoćio. Klijent je obavezan Banci dati valjanu instrukciju u pisanom obliku sa svim podacima i dokumentima koje Banka zatraži za raspolaganje imovinom.

Za potrebe svih usluga koje su predviđene ovim dokumentom smatrat će se, osim ako nije drugačije ugovoreno, da je obavijest i ostala međusobna komunikacija zaprimljena istoga dana ako je zaprimljena radnim danom tijekom radnog vremena (8:00-16:00 sati), osim u slučaju slanja preporučenih pošiljki za koje će se smatrati da su zaprimljene na dan primitka ili, ukoliko se pošiljka iz bilo kojeg razloga ne može uručiti primatelju putem dostave, onoga dana kada je pravni subjekt koji je ovlašten za dostavu pošiljaka ostavio primatelju obavijest o prispjeću pošiljke.

4. Čuvanje i pohrana dokumentacije

Banka će organizirati poslovanje i ažurno sastavljati i voditi poslovnu dokumentaciju i druge administrativne ili poslovne evidencije na način koji omogućuje da se u svakom trenutku može provjeriti tijekom pojedinog posla koji je poduzela za svoj račun ili za račun klijenta.

Banka će voditi i čuvati evidencije i poslovnu dokumentaciju o svim uslugama, aktivnostima i transakcijama koje poduzima na način da su takve evidencije dostatne za ocjenu pridržava li se Banka svih obveza koje ima prema klijentima ili potencijalnim klijentima te poštuje li odredbe koje se odnose na očuvanje integriteta tržišta.

Evidencije obuhvaćaju, između ostalog, ugovornu dokumentaciju između Banke i klijenta, s utvrđenim pravima i obvezama stranaka i uvjetima po kojima Banka pruža usluge klijentu. Prava i obveze ugovornih stranaka mogu biti sastavni dio drugih dokumenata ili propisa.

Banka će čuvati svu dokumentaciju i podatke o svim poslovima s financijskim instrumentima koje je obavila bilo za svoj račun bilo za račun klijenta najmanje pet godina po isteku godine u kojoj je bio sklopljen određeni posao odnosno pet godina po isteku poslovne godine u kojoj je raskinut ugovorni odnos s klijentom, a nakon toga najmanje onoliko koliko su propisani zakonski rokovi zastare tražbina koji su definirani primjenjivim propisima. Banka će određene podatke pohraniti i u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje obvezno razdoblje pohrane. Kada je to nužno kako bi se osigurala prava ispitanika ili zaštitili interesi zainteresiranih strana ili prava i interesi investicijskih društava ili trećih strana, Banka može produžiti navedene rokove pohrane.

Sukladno Zakonu o računovodstvu (NN 85/24 sa svim kasnijim izmjenama i dopunama), knjigovodstvene isprave se čuvaju najmanje 11 godina nakon isteka godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

Klijent može zatražiti informacije vezano uz svoj ugovor, procjenu, naloge, transakcije, usluge skrbništva i komunikaciju između klijenta i Banke, kroz čitavo vrijeme čuvanja dokumentacije.

Ugovorna dokumentacija, zajedno s ostalom dokumentacijom o poslovanju s klijentom čuva se odvojeno od dokumentacije o poslovanju s drugim klijentima, kao i od vlastitog poslovanja, zaštićena od neovlaštenog pristupa.

Banka je ovlaštena prikupljati, obrađivati, čuvati, dostavljati i upotrebljavati one osobne podatke koji su prema Zakonu i drugim relevantnim propisima potrebni za obavljanje investicijskih i pomoćnih usluga i aktivnosti, u skladu s tim Zakonom, drugim relevantnim propisima, zakonom koji osigurava provedbu Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka i drugim primjenjivim propisima o zaštiti podataka.

Kada je to nužno za utvrđivanje identiteta ispitanika i za osiguranje točnosti podataka, Banci je dopuštena obrada osobnih podataka prikupljanjem preslike odgovarajućeg identifikacijskog dokumenta i drugih javnih isprava koje izdaju nadležna državna tijela te kartice bankovnog računa bez vidljivog kontrolnog koda.

Obrada se vrši se uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite prava i sloboda ispitanika te uz ograničavanje količine podataka sukladno svrsi koja se takvom obradom ostvaruje.

Sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, Banka osigurava čuvanje podataka najmanje pet godina po isteku godine u kojoj je bio sklopljen određeni posao odnosno pet godina po isteku poslovne godine u kojoj je raskinut ugovorni odnos s klijentom, a nakon toga najmanje onoliko koliko su propisani zakonski rokovi zastare tražbina koji su definirani primjenjivim propisima.

Obrada osobnih podataka detaljno je pojašnjena i opisana u članku 10. Općih uvjeta poslovanja Banke, a informacije o obradi osobnih podataka dostupne su i putem poveznice <https://www.addiko.hr/otopce-informacije-o-obradi-osobnih-podataka/>.

5. Prigovori na rad Banke

Kako bismo olakšali podnošenje prigovora, Banka je izradila smjernice za klijente, dostupne na službenim Internet stranicama Banke i u poslovnicama:

<https://www.addiko.hr/pohvale-i-prigovori/>

Za podnošenje komentara, prijedloga i/ili prigovora, preporučamo klijentima direktan kontakt s djelatnicima u poslovnicama ili u Kontakt centru. Na taj način, većina predmeta će biti riješena odmah, u prvom kontaktu s klijentom.

Pisani prigovor klijent može podnijeti na jedan od sljedećih načina:

- u poslovnici osobno predajom djelatniku poslovnice Banke;
- putem e-mail adrese: prigovori.hr@addiko.com (isključivo za podnošenje prigovora);
- putem e-mail adrese: sluzbenik.zast-os-podataka.hr@addiko.com (isključivo za prigovore iz područja zaštite osobnih podataka);
- putem aplikacije Addiko EBank internetskog bankarstva i Addiko Mobile mobilnog bankarstva kroz opciju *Prigovori*;
- putem pošte na adresu: Addiko Bank d.d., Slavonska avenija 6, 10000 Zagreb, Hrvatska, s naznakom *Za Upravljanje prigovorima*.

Ako klijent odluči podnijeti pisani prigovor, potrebno je prikupiti više informacija od klijenta kako bismo pravilno istražili prigovor, poduzeli potrebne aktivnosti i odgovorili u definiranom roku.

Korisne informacije za rješavanje prigovora:

- osobni podaci podnositelja prigovora (ime i prezime/naziv poslovnog subjekta, adresa, osobni identifikacijski broj);
- opis okolnosti koje su izazvale nezadovoljstvo uz popratnu dokumentaciju povezanu s predmetnim prigovorom;
- željeni način dostave odgovora.

Napominjemo kako odgovor koji sadrži osobne podatke ili podatke koji predstavljaju bankovnu tajnu Banka može slati isključivo na onu adresu za kontakt koju je klijent prijavio Banci.

Banka na sve prigovore odgovara najkasnije u zakonski propisanim rokovima, jasno se izjašnjavajući prihvaća li osnovanost prigovora. Kod kompleksnih prigovora (ili kada rješavanje uključuje treću stranu) čije rješavanje može trajati duže od očekivanog, pravovremeno ćemo klijenta obavijestiti o razlozima odgode i o okvirnom roku u kojem može očekivati naš odgovor.

Ako klijent nije zadovoljan rješenjem prigovora i smatra da ponovljeni kontakt s Bankom neće doprinijeti rješenju nastale situacije, prigovor može uputiti Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, Zagreb, Franje Račkog 6. Ako je riječ o pritužbi koja je vezana uz zaštitu osobnih podataka, prigovor se može uputiti Agenciji za zaštitu osobnih podataka, Zagreb, Ulica Metela Ožegovića 16.

Sudska zaštita može se ostvariti pred redovnim sudom Republike Hrvatske opće nadležnosti podnošenjem građanske tužbe.

Alternativno rješavanje sporova

Također, na raspolaganju su Vam i dodatne zakonske mogućnosti u skladu s posebnim propisom koji regulira alternativno rješavanja potrošačkih sporova.

Prijedlog za alternativno rješavanje potrošačkog spora može se podnijeti Centru za mirenje HGK, Zagreb, Rooseveltov trg 2, e-mail: mirenje@hgk.hr (<https://www.hgk.hr/centar-za-mirenje/o-centru-za-mirenje>) ili nekom od drugih tijela koje je nadležno za alternativno rješavanje potrošačkih sporova nastalih u vezi s financijskim uslugama, prema informacijama dostupnima na [Online Dispute Resolution | European Commission \(europa.eu\)](#).

6. Opseg, učestalost i periodi izvještavanja klijenata

Uzimajući u obzir vrstu i složenost financijskih instrumenata i vrstu usluge koju pruža, Banka će izvještavati klijenta o svim uslugama koje mu je pružila, uključujući i troškove vezane uz transakcije (samo za male ulagatelje) i usluge koje su poduzete za račun klijenta, ovisno o slučaju.

Opseg i dinamika navedenog izvještavanja urediti će se ugovorom i posebnim uvjetima.

7. Sustav zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava ulagatelja

A. Fond za zaštitu ulagatelja

Zakonom je propisan sustav zaštite ulagatelja u Republici Hrvatskoj. Kao kreditna institucija koja pruža investicijske usluge i obavlja investicijske aktivnosti na temelju zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, Banka je obveznik članstva u Fondu za zaštitu ulagatelja (dalje u tekstu: Fond). Time Banka ispunjava sve obveze sukladno ZTK, Pravilima fonda za zaštitu ulagatelja koje je donijelo Središnje klirinško depozitarno društvo (dalje u tekstu: SKDD) kao Operater Fonda, kao i svim pratećim propisima donesenima na temelju Zakona.

Fond je formiran 18. lipnja 2009. godine, kada je HANFA donijela rješenje kojim se SKDD-u na neodređeno vrijeme izdaje odobrenje za obavljanje poslova Operatera Fonda.

Svrha je Fonda zaštita tražbina klijenata članova Fonda koje član Fonda nije u mogućnosti isplatiti i/ili vratiti klijentu u slučaju kada je nad članom Fonda otvoren stečajni postupak ili ako HANFA utvrdi da je kod člana Fonda nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima.

Klijent čije su tražbine zaštićene odredbama članka 262. Zakona, je svaka fizička ili pravna osoba čija sredstva, propisana člankom 258. Zakona član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun klijenta.

Drugim riječima, Fond osigurava sljedeće tražbine klijenata:

1. novčane tražbine u eurima i u valutama država članica EU - radi se o novčanim tražbinama koje član Fonda duguje svom klijentu ili koje pripadaju klijentu, a koje taj član Fonda drži za klijenta vezano za investicijske usluge koje ima s njim ugovorene,
2. financijski instrumenti koji pripadaju klijentu člana Fonda - radi se o financijskim instrumentima koje član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun svog klijenta u vezi s investicijskim uslugama koje ima s njim ugovorene.

Iz zaštićenih tražbina izuzimaju se:

1. tražbine klijenata Banke koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita,
2. tražbine klijenata proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca.

Tražbine ulagatelja osigurane su do vrijednosti od najviše 20.000 eura po klijentu člana Fonda. Sve zaštićene tražbine do tog iznosa isplatit će se u potpunosti.

Dakle, ako imate neki prigovor ili zahtjev prema članu Fonda koji i dalje posluje u skladu s dobivenim odobrenjima, ne trebate se javiti Fondu nego izravno tom članu Fonda. Ako se u neposrednom kontaktu s članom Fonda Vaš problem ne riješi, uvijek se možete obratiti i regulatoru (HANFA-i) ili pak nadležnom sudu, ako za to postoji osnova.

Ako pak imate tražbinu prema članu Fonda koji je prestao obavljati svoje djelatnosti, prvo se trebate obratiti izravno njemu i u neposrednom kontaktu pokušati riješiti Vaš problem. Ako u tome ne uspijete, opet

postoji mogućnost obraćanja regulatoru ili nadležnom sudu, ako za to postoji osnova, no ne i Fondu.

Više o Fondu za zaštitu ulagatelja, moguće je pogledati na internetskoj stranici <https://www.skdd.hr/>.

B. Zaštita financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata

Banka je usvojila sljedeće mjere i procedure postupanja sa svrhom zaštite financijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenata:

- a) vodi evidencije i račune na način da se u svakom trenutku i bez odgađanja mogu razlikovati Imovina koju drži za jednog klijenta od imovine koju drži za bilo kojeg drugog klijenta i od svoje vlastite imovine;
- b) vodi evidencije i račune na način da se osigurava njihova točnost, a posebno one koje se odnose na financijske instrumente i novčana sredstva koja drže za klijente te na način da se te evidencije i računi mogu upotrijebiti za revizijski trag;
- c) redovito provodi usklađivanja između svojih internih računa i evidencija te računa i evidencija trećih osoba kod kojih je ta Imovina deponirana;
- d) poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da se svi financijski instrumenti klijenata koji su deponirani kod treće osobe, jasno razlikuju od financijskih instrumenata koji pripadaju Banci i od financijskih instrumenata koji pripadaju toj trećoj osobi, tako da se vode na odvojenim računima u knjigama treće osobe ili na temelju drugih istovjetnih mjera kojima se postiže ista razina zaštite;
- e) poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da se novčana sredstva klijenata drže na računu ili računima koji se jasno razlikuju od svih računa na kojima se drže novčana sredstva koja pripadaju Banci;
- f) organizacijski je ustrojena na odgovarajući način kako bi se rizik gubitka ili smanjenja imovine klijenta ili prava u vezi s tom imovinom, nastao kao rezultat zlouporabe imovine, prijevare, lošeg administriranja, neprimjerenog vođenja evidencije ili nemara, sveo na najmanju moguću mjeru;
- g) redovito izvještava klijenta o svim promjenama na njegovom skrbničkom računu i stanju istog;
- h) organizirala je poslovanje na način kojim je rizik od zlouporabe imovine klijenata, prijevare, neadekvatnog administriranja, neprimjerenog vođenja evidencija ili nemara svodi na najmanju moguću mjeru;
- i) usvojila je učinkovit sustav internih kontrola;
- j) ograničila je pristup sustavima u kojima se evidentira i vodi Imovina klijenata na skrbi u skladu s internim aktima te osigurala princip „dva para očiju,, kod svakog prijenosa imovine klijenta;
- k) usvojila je odgovarajuće procedure sa svrhom procjene da li su treće strane adekvatne za pohranu imovine klijenata, periodički preispituje odabir istih, te u tom smislu vodi računa da se imovna klijenata evidentira odvojeno od imovine Banke i/ili treće strane te da ne ulazi u stečajnu ili likvidacijsku masu ili da mogu biti predmetom ovrhe u svezi s potraživanjem prema trećoj strani;
- l) Bez izričite suglasnosti klijenta, Banka neće koristiti financijske instrumente klijenata za vlastiti račun ili za račun drugih klijenata;
- m) član je Fonda za zaštitu ulagatelja;

- n) redovito izvještava HNB i HANFA-u u skladu s važećim propisima;
- o) imenovala je osobu za nadzor vezano uz poslovanje s trećim stranama koja ima dovoljno znanja i stručnosti u vezi s pitanjima zaštite imovine klijenata, kojoj su dodijeljene ovlasti i nadležnosti obavljanja nadzora nad operativnom usklađenošću s odredbama relevantnih propisa vezanih uz zaštitu imovine klijenata te izvještavanje Uprave i HANFA-e u obavljenom nadzoru.

Financijski instrumenti klijenata nisu vlasništvo Banke, ne ulaze u imovinu Banke, likvidacijsku i stečajnu masu niti mogu biti predmetom ovrhe u svezi s tražbinama prema Banci. Novčana sredstva klijenata koja su deponirana na računu Banke ne ulaze u imovinu, odnosno stečajnu ili likvidacijsku masu Banke.

Banka će deponirati financijske instrumente koje drži za račun klijenata na račun ili račune otvorene kod trećih osoba, u skladu s pažnjom dobrog stručnjaka prilikom odabira, imenovanja i redovitih provjera treće osobe, kao i postupaka za držanje i pohranu navedenih financijskih instrumenata. Banka će voditi računa o stručnosti i tržišnom ugledu treće osobe, kao i o svim uvjetima koji se odnose na držanje financijskih instrumenata, a koji bi mogli imati negativne učinke na prava klijenata.

Banka je uspostavila i primjenjuje odgovarajuće mjere za zaštitu prava vlasništva klijenta, posebno u slučaju insolventnosti i sprječavanje korištenja financijskih instrumenata klijenta za vlastiti račun, osim u slučaju izričite suglasnosti klijenta.

Banka neće ugovoriti zalog, teret ili pravo prijeboja nad instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kojima se omogućuje da treća osoba raspolaže financijskim instrumentima ili novčanim sredstvima klijenta kako bi se naplatili dugovi koji se ne odnose na klijenta ili pružanje usluga klijentu, osim ako se to zahtijeva po pravu treće zemlje, pod uvjetima propisanim pravilnikom.

Banka će omogućiti HANFA-i i drugim nadležnim tijelima, stečajnim i sanacijskim upraviteljima pristup svim podacima i evidencijama koje se odnose na financijske instrumente i novčana sredstva klijenata.

Klijent je suglasan i dopušta da se svi financijski instrumenti i/ili novčana sredstva koja se nalaze kod Banke smatraju financijskim osiguranjem u korist Banke po poslovnom odnosu koji imaju klijent i Banka temeljem međusobno sklopljenog Ugovora o skrbništvu odnosno da ih Banka može smatrati financijskim osiguranjem za svaku štetu koja joj nastane uslijed postupanja klijenta koja su s suprotnosti za međusobno sklopljenim Ugovorom, a što se naročito odnosi na nepodmirenje novčanih obveza prema Banci i, nepoštivanje rokova koje mu je zadala Banka za isporukom financijskih instrumenata ili novčanih sredstava za pravovremenu namiru transakcija koje je sklopio i koje namiruje posredstvom Banke i drugo.

C. Odabir trećih strana

Pri odabiru i imenovanju treće strane, Banka će postupati s pažnjom dobrog stručnjaka i kontinuirano provoditi nadzor nad obavljanjem delegiranih poslova kako bi osigurala da financijski instrumenti i/ili novčana sredstva pohranjeni kod trećih strana budu adekvatno zaštićeni te osigurala da treća strana kontinuirano udovoljava uvjetima propisanim Zakonom i Pravilnikom.

Popis trećih osoba s kojima je Banka sklopila ugovor o delegiranju, objavljen je na internetskim stranicama Banke:

<https://www.addiko.hr/poslovni-subjekti/skrbnistvo/>

<https://www.addiko.hr/gradanstvo/ulaganja/>.

Banka će provoditi redovitu i odgovarajuću procjenu rizika koji proizlaze iz držanja imovine klijenata kod treće strane, kao i pisanu procjenu adekvatnosti treće strane za pohranu imovine klijenata minimalno jednom godišnje provjerom minimalnih kriterija koji se uzimaju u obzir prilikom izrade procjena adekvatnosti treće strane kod koje se drži Imovina klijenata.

Banka će prije prvog polaganja imovine klijenata kod treće strane napraviti procjenu adekvatnosti treće strane pri čemu će uzeti u obzir unaprijed definirane kriterije i referentne veličine koji su navedeni u nastavku:

- Odobrenje nadležnog regulatora za pružanje usluge skrbništva
- Analiza javno objavljenih financijskih izvještaja i revidiranih financijskih izvještaja
- Analiza ugovornih aranžmana koji mogu naštetiti interesima klijenata
- Bonitetni pokazatelji (adekvatnost kapitala) i kreditni rejting treće strane
- Bonitetni nadzor i nadzor prema odredbama mjerodavnog prava (uključujući zahtjeve o adekvatnosti kapitala)
- Tržišni ugled i stručnost
- Dugoročna strategija rasta i razvoja poslovanja treće strane
- Širina usluge treće strane u obavljanju delegiranih poslova
- Cijena usluga
- Uređeno unutarnje ustrojstvo te iskustvo potrebno i primjereno prirodi i složenosti imovine koja je povjerena na pohranu trećoj strani
- Razina automatizacije treće strane
- Redovita periodička neovisna vanjska revizija kako bi se osiguralo i potvrdilo da je treća strana u posjedu i/ili ima nadzor nad financijskim instrumentima koji su joj povjereni na skrbništvo
- Banka treba dobiti potvrdu o obavljenoj vanjskoj reviziji odjela treće strane koji administrira imovinu
- Razina odgovornosti kod procesiranja korporativnih akcija

- Ostale dostupne informacije relevantne za utvrđivanje stabilnosti treće strane (npr. medijski natpisi, odnosi s nadležnim regulatorom, podaci objavljeni na internetskim stranicama treće strane, podaci objavljeni u sudskog registru i sl.)
- Odgovornost treće strane za svoje podskrbnike (u slučaju globalnog skrbnika)
- Prijeboj i namira financijskih instrumenata, eksterna povezanost s depozitorijima, burzama i klirinškim kućama
- Transparentnost naknada
- Postupanje treće strane u izvanrednim okolnostima

Nakon sklapanja ugovora s trećom stranom, kontinuirano se prati primjerenost treće strane za pohranu imovine klijenata kao i izrade pripadajuće pisane procjene.

U slučaju da Banka procijeni da treća strana nije više pogodna za držanje imovine klijenata, na način da ili ne postupa u skladu s ugovornim obvezama ili primijeti bilo kakvu činjenicu koja bi mogla utjecati na razinu zaštite imovine klijenata, ili ako pokazatelji adekvatnosti treće strane padnu ispod interno definiranih referentnih veličina, bez odgode će kontaktirati treću stranu i tražiti pisano očitovanje o navedenom te u slučaju potrebe poduzeti daljnje korake sa svrhom zaštite imovine klijenata.

Banka je osigurala mrežu trećih strana na način da u svakom trenutku može u iznimno kratkim rokovima napraviti prijenose imovine klijenta s treće strane za koju je procijenila da više ne pruža dovoljnu razinu zaštite imovine, na drugu treću stranu koja istima udovoljava. Navedeno je osigurano na način da postojeće treće strane „pokrivaju“ ista tržišta kapitala, te kod izlazne strategije ne bi bilo potrebe birati novu treću stranu, ugovarati poslovnu suradnju i poduzimati ostale radnje koje zahtijevaju određeni vremenski period. Izlazna strategija prijenosa imovine s jedne na drugu treću stranu, izvršava se u rokovima 1-3 radna dana, ovisno o tržištu.

8. Procjena primjerenosti i prikladnosti

Temeljem ZTK i Pravilnika, Banka je kao kreditna institucija ovlaštena za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s tim povezanih pomoćnih usluga, donijela i primjenjuje interne akte kojima propisuje mjere i postupke za razvrstavanje klijenata za sve investicijske usluge i aktivnosti i pomoćne usluge iz članka 5. Zakona u odnosu na sve vrste financijskih instrumenata.

A. Primjerenost

Prilikom pružanja usluga investicijskog savjetovanja ili upravljanja portfeljem, Banka je dužna, uzimajući u obzir prirodu i opseg usluge, procijeniti jesu li usluga i financijski instrumenti primjereni za klijenta, a posebno jesu li u skladu sa spremnošću klijenta na preuzimanje rizika i njegovom sposobnošću za podnošenje gubitaka.

S obzirom na to da Banka ne pruža usluge investicijskog savjetovanja niti upravljanja portfeljem, za klijente se ne provodi procjena primjerenosti.

B. Prikladnost

Prilikom pružanja ostalih investicijskih usluga (osim investicijskog savjetovanja i upravljanja portfeljem), Banka će procijeniti prikladnost investicijske usluge ili proizvoda za klijenta. Ako je u ponudu ili potražnju uključen paket proizvoda, procjena će obuhvaćati prikladnost cijelog paketa.

Procjenu prikladnosti Banka radi temeljem prikupljenih podataka o znanju i iskustvu klijenta u području investicija relevantnom za uslugu ili proizvod koji se nudi ili traži. U svrhu procjene Banka je dužna prikupiti podatke o znanju i iskustvu klijenta na području ulaganja, te u tu svrhu izrađuje Osobni profil klijenta.

Banka osigurava da informacije u vezi sa znanjem i iskustvom klijenta ili potencijalnog klijenta u području ulaganja uključuju sljedeće, u mjeri u kojoj je to prikladno s obzirom na prirodu klijenta, prirodu i opseg usluge koja će se pružati te vrstu predviđenog proizvoda ili transakcije, uključujući njihovu složenost i povezane rizike:

- vrste usluga, transakcija i financijskih instrumenata s kojima je klijent upoznat;
- vrstu, volumen i učestalost transakcija klijenta s financijskim instrumentima te razdoblje u kojem su transakcije izvršene;
- stupanj obrazovanja i profesiju ili relevantnu prethodnu profesiju klijenta ili potencijalnog klijenta.

Ako Banka na temelju podataka koje prikupi temeljem Osobnog profila procijeni da proizvod ili usluga nisu prikladni za Klijenta ili Potencijalnog klijenta, Banka na izričit zahtjev Klijenta ili Potencijalnog klijenta

može pružiti investicijsku uslugu, ali će ga pritom upozoriti na okolnost da proizvod ili usluga nisu prikladni za njega.

Ako klijent Banci ne želi dati podatke koji su strukturirani kroz Osobni profil, ili ako nije dao dovoljno podataka o svom znanju i iskustvu, Banka na izričit zahtjev klijenta može pružiti investicijsku uslugu, ali će ga pritom upozoriti da nije u mogućnosti utvrditi jesu li određene investicijske usluge ili proizvodi za njega prikladni.

Za profesionalnog ulagatelja Banka može pretpostaviti da posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika.

9. Razvrstavanje klijenata

Banka je dužna razvrstavati klijente ovisno o njihovom znanju, iskustvu, financijskoj situaciji te ulagačkim ciljevima na male i profesionalne ulagatelje te ih obavijestiti o tome kako su razvrstani. Banka može pojedine profesionalne ulagatelje razvrstati u kvalificirane nalogodavatelje, ako oni zadovoljavaju uvjete propisane odredbama ZTK-a.

A. Mali ulagatelji

Banka će sve pravne i fizičke osobe koje se ne mogu smatrati profesionalnim ulagateljima razvrstati i smatrati malim ulagateljima. Mali ulagatelj ima pravo na veći stupanj zaštite od profesionalnog ulagatelja.

B. Profesionalni ulagatelji

Profesionalnim ulagateljem smatra se klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika.

Subjekti koji se smatraju profesionalnim ulagateljima prilikom pružanja svih investicijskih usluga i svih pomoćnih usluga u odnosu na sve financijske instrumente jesu:

- subjekti koji za djelovanje na financijskom tržištu podliježu obvezi odobrenja ili/i nadzora nadležnog regulatornog tijela:
- investicijska društva,
- kreditne institucije,
- ostale financijske institucije s odobrenjem za rad izdanim od nadležnog tijela sukladno zakonskim propisima koji uređuju njihov rad,
- društva za osiguranja,
- subjekti za zajednička ulaganja njihova društva za upravljanje,
- društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
- mirovinska osiguravajuća društva,
- trgovci robom i izvedenicama na robu,
- lokalna društva,
- ostali institucionalni ulagatelji čija glavna djelatnost nije obuhvaćena ovom točkom, a podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu,
- pravne osobe koje, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, zadovoljavaju najmanje 2 od sljedećih uvjeta:
 - ukupna aktiva iznosi najmanje 20.000.000 eura,
 - neto prihod u iznosu od najmanje 40.000.000 eura,
 - kapital u iznosu od najmanje 2.000.000 eura,
- nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, središnje banke, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond

(IMF), Europska središnja banka (ECB), Europska investicijska banka (EIB) i slične međunarodne organizacije,

- ostali institucionalni ulagatelji čija je glavna aktivnost investiranje u financijske instrumente, a koji ne podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu od strane nadležnog tijela, uključujući i subjekte osnovane u svrhu sekuritizacije imovine.

Klijenti kategorizirani kao profesionalni ulagatelji dužni su obavijestiti Banku o svim promjenama koje mogu utjecati na aktualnu kategorizaciju.

Banka je dužna poduzeti odgovarajuće mjere u vezi promjene statusa klijenta ako sazna da klijent više ne ispunjava uvjete propisane za profesionalnog ulagatelja.

Banka će prilikom slanja obavijesti o razvrstavanju, obavijestiti profesionalnog ulagatelja da mu na njegov zahtjev može omogućiti tretman s višom razinom zaštite, kakav pruža malim ulagateljima. Obveza je klijenta koji se smatra profesionalnim ulagateljem, zatražiti višu razinu zaštite ako smatra da ne može pravilno procijeniti ili upravljati uključenim rizicima.

Mali ulagatelj može od Banke zatražiti status profesionalnog ulagatelja. Ako se mali ulagatelj tretira kao profesionalni, to za njega kao klijenta predstavlja ujedno i odricanje od više razine zaštite koja proizlazi iz pravila poslovnog ponašanja i eventualni gubitak razine zaštite i prava koju klijentu omogućuje sustav zaštite ulagatelja.

Malim ulagateljima omogućiti će se tretman kao profesionalnim ulagateljima isključivo na temelju njihovog pismenog zahtjeva i ako Banka procijeni da klijent posjeduje dovoljno znanja, iskustva i stručnog znanja za donošenje samostalnih odluka o ulaganju i da može razumjeti uključeni rizik.

Klijent mora dokazati da ispunjava najmanje dva od sljedećih uvjeta:

1. izvršio je u prosjeku 10 transakcija značajnog volumena unutar svakog tromjesečja, unatrag godine dana, na za njega mjerodavnom tržištu;
2. veličina portfelja financijskih instrumenata klijenta prelazi vrijednost od 500.000,00 eura i
3. radi ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na stručnim poslovima koji zahtijevaju znanje o transakcijama ili uslugama za koje se status profesionalnog ulagatelja traži.

Prethodno navedeni klijenti mogu se odreći više razine zaštite malog ulagatelja ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- klijent pisanim putem od investicijskog društva zatraži status profesionalnog ulagatelja, uz napomenu traži li taj status općenito ili u odnosu na pojedinu investicijsku uslugu, transakciju, vrstu transakcije ili proizvod

- Banka klijenta pisanim putem jasno upozori na prava i zaštitu koju gubi odabirom statusa profesionalnog ulagatelja i
- klijent u pisanom obliku, u dokumentu koji je odvojen od ugovora, potvrdi da je svjestan posljedica gubitka prava i zaštite malog ulagatelja.

C. Kvalificirani nalogodavatelji

Kvalificirani nalogodavatelj, a za čiji račun ili s kojom Banka izvršava naloge i/ili zaprima i prenosi naloge i/ili trguje za vlastiti račun i/ili joj pruža pomoćne usluge izravno povezane s tim transakcijama je:

1. investicijsko društvo
2. kreditna institucija
3. društvo za osiguranje
4. UCITS fond i društvo za upravljanje UCITS fondom
5. društvo za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fond
6. druga financijska institucija koja podliježe obvezi ishoda odobrenja za rad prema posebnim propisima ili čije je poslovanje uređeno zakonodavstvom Europske unije
7. nacionalna vlada i javno tijelo za upravljanje javnim dugom i središnja banka
8. nadnacionalna organizacija.

Prilikom izvršavanja naloga i/ili zaprimanja i prijenosa naloga i/ili trgovanja za vlastiti račun i/ili pružanja pomoćnih usluga izravno povezanih s tim transakcijama za račun ili sa kvalificiranim nalogodavateljem Banka nije dužna pridržavati se pravila poslovnog ponašanja u punom opsegu, međutim, dužna je klijentu pravodobno, prije pružanja investicijske usluge pružiti:

- opće podatke o usluzi,
 - informacije o investicijskom društvu i njegovim uslugama,
 - informacije o financijskim instrumentima,
 - informacije o zaštiti imovine klijenata,
 - informacije o troškovima i naknadama,
 - informacije o izvršenju naloga,
 - podatke o politici izvršavanja naloga te o svim izmjenama politike izvršenja naloga,
- te se pridržavati odredbi o izvršavanju naloga po najpovoljnijim uvjetima za klijenta.

10. Najpovoljnije izvršenje naloga za ulagatelje

Banka je dužna prilikom izvršavanja naloga klijenta poduzeti sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za klijenta, a sve u skladu sa Zakonom.

Banka sukladno Zakonu nudi izvršenje naloga za obveznice i izvedenice.

Banka se obvezuje poduzimati sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta i pritom u obzir uzima elemente važne za izvršenje naloga kao što su kategorizacija klijenta, vrsta financijskog instrumenta, troškovi, brzina i vjerojatnost izvršenja i namire, veličina i vrsta naloga te sve druge okolnosti relevantne za izvršenje naloga.

U slučajevima kada je riječ o financijskim instrumentima koji podliježu obvezama trgovanja utvrđenima u člancima 23. i 28³. Uredbe (EU) br. 600/2014⁴, Banka će bez odgode nakon izvršenja naloga obavijestiti klijenta o mjestu izvršenja naloga.

Nadalje, Banka osigurava da u odnosu sa svim klijentima, bez obzira na kategorizaciju, djeluje pošteno, pravedno i u skladu s pravilima struke te da komuniciraju pošteno, jasno i na način koji ne dovodi u zabludu, no obveza najpovoljnijeg izvršenja naloga primjenjuje se u slučaju izvršenja naloga za male ulagatelje.

Izvršavanje naloga klijenta za izvedenice odvija se van mjesta trgovanja te se fer cijena proizvoda provjerava u odnosu na tržišne uvjete dostupne u trenutku trgovanja.

Sažetak definirane Politike najpovoljnijeg izvršenja naloga za ulagatelje dostupna je na internetskoj stranici Banke: [Opći uvjeti poslovanja i naknade za poslovne subjekte](#).

³ <https://www.esma.europa.eu/document/public-register-trading-obligation-derivatives-under-mifir>

⁴ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012

11. Financijski instrumenti i povezani rizici

U ovom dijelu dajemo Vam prikaz osnovnih instrumenata na tržištu kapitala, prikaz njihovih osnovnih svojstava, kao i ulagačkih rizika koji ih prate. Sve rizike koji se mogu javiti kod ulaganja u financijske instrumente nije moguće u cijelosti pobrojati, stoga navodimo za Vas najznačajnije i najčešće, a kako biste prepoznali koje ulaganje bi Vama kao ulagatelju bilo najprihvatljivije.

Molimo Vas da pažljivo pročitate ovaj dio Općih informacija te se, u slučaju nejasnoća ili nedoumica konzultirate sa zaposlenikom Banke koji će rado odgovoriti na Vaša pitanja.

Osnovni motiv ulaganja je zarada. Potencijalni povrat od svakog ulaganja izravno je povezan sa stupnjem rizičnosti. U pravilu, što je veći potencijalni povrat, to je veći i stupanj rizičnosti. Ulaganjem u više različitih vrsta financijskih instrumenata smanjit ćete ukupnu rizičnost Vašeg portfelja (načelo diversifikacije rizika).

Prije bilo kakvog ulaganja u financijske instrumente, neophodno je upoznati se sa svim rizicima koje takvo ulaganje prate.

Pretpostavlja se da je svatko tko ulaže na tržištu kapitala svjestan rizika povezanih s investiranjem vlastite imovine, kao i posljedica koje iz toga proizlaze. Banka nije ovlaštena davati porezne savjete uz ulaganja, stoga je svaki klijent odgovoran za ispravno ispunjavanje vlastitih poreznih obveza povezanih s ulaganjem svoje imovine.

Općenito govoreći, rizik ulaganja na tržištu kapitala je vjerojatnost ili mogućnost da prinos od ulaganja bude nezadovoljavajući ili negativan.

A. Obveznice

Obveznica je dužnički vrijednosni papir. Izdaje se s rokom dospijeca iznad godine dana te ulagatelj kupnjom obveznice postaje kreditor izdavatelja obveznice. Obveznice se izdaju uz određenu kamatu (nominalnu kamatnu stopu) koja je uglavnom određena općim tržišnim uvjetima u vrijeme primarne emisije. U slučaju da se obveznice izdaju ispod nominalne vrijednosti, kažemo da se izdaju uz diskont, a ako se izdaju iznad nominalne vrijednosti, kažemo da se izdaju uz premiju.

Osnovna obilježja obveznice:

1. Nominalna vrijednost - iznos novca koji će vlasnik obveznice dobiti u trenutku dospijeca obveznice;
2. Nominalna (kuponska) kamatna stopa - stopa po kojoj se obračunava i isplaćuje kamata;
3. Cijena obveznice - iskazuje se u postotku nominalnog iznosa;
4. Datum dospijeca - datum na koji izdavatelj obveznice mora isplatiti glavnici vlasnicima obveznica.

Cijena obveznica

Cijena obveznice se iskazuje u postotku nominalnog iznosa na koji obveznica glasi. Cijena obveznica ovisi o tržišnim kamatnim stopama, ponudi i potražnji te sposobnosti izdavatelja da podmiruje svoju obvezu po kamatama i glavnici.

Cijena obveznica na sekundarnom tržištu kotira se kao „čista cijena” (*clean price*), što znači da ona ne sadrži obračunate kamate. Cijena koja uključuje obračunatu kamatu naziva se ukupna ili fakturna cijena (*dirty price*).

Za cijenu obveznica važi pravilo da cijena obveznica pada kada prinos raste i obrnuto.

Prinos obveznica

Kuponski ili nominalni prinos je utvrđena kamatna stopa koju se izdavatelj obvezuje platiti vlasniku obveznice.

Tekući prinos

Tekući prinos (*current yield*) dobije se tako da se godišnji prihod od kamata podijeli s tržišnom vrijednošću obveznice. Budući da je kod obveznica s fiksnim kuponom iznos godišnje isplaćene kamate tijekom trajanja obveznice uvijek jednak, tekući se prinos mijenja ovisno o tržišnoj cijeni. On ne predstavlja ukupan prinos koji ulagatelj može ostvariti jer ne uzima u obzir rizik reinvestiranja kupona i činjenicu da obveznice dospijevaju po nominalnoj vrijednosti što znači da se ne uračunava mogući dobitak ili gubitak zbog promjene cijene obveznice.

Prema tome, cijena i prinos obveznice obrnuto su proporcionalne veličine: ako tržišna cijena pada, tekući prinos raste i obrnuto - tekući prinos pada kada raste tržišna cijena.

Prinos do dospijea

U slučaju da ulagatelj kupi obveznicu na sekundarnom tržištu te je odluči čuvati do dospijea, on će uz kamatu ostvariti i dobitak (u slučaju kupovine po cijeni manjoj od nominalne, odnosno diskontne obveznice) ili gubitak (u slučaju kupovine po cijeni većoj od nominalne, odnosno premijske obveznice).

Prinos do dospijea predstavlja prinos na obveznicu koji će ulagatelj ostvariti ako je drži do dospijea i izražava se kao godišnja kamata stopa. Kalkulacija prinosa do dospijea uzima u obzir trenutnu tržišnu cijenu, cijenu obveznica na dospijeu, kuponsku kamatnu stopu i vrijeme do dospijea. Ova kalkulacija također pretpostavlja da će se svi budući kamatni prihodi po kuponima moći investirati po istoj kamatnoj stopi.

Prinos do dospijea je veći od tekućeg prinosa ako se obveznica trguje uz diskont, i manji od tekućeg prinosa ako se obveznica trguje uz premiju.

Rizici ulaganja u obveznice

Potencijalni kupci obveznica trebaju prije ulaganja pažljivo razmotriti podatke navedene u prospektu izdanja:

1. **Tržišni rizik** (tržišni rizik označava rizik pada vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira zbog pada cjelokupnog tržišta dužničkih vrijednosnih papira);
2. **Kamatni rizik** (u slučaju rasta kamatnih stopa, vrijednost (cijena) dužničkih vrijednosnih papira pada);
3. **Kreditni rizik** (označava rizik pada vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira zbog promjene percepcije tržišta o kvaliteti kreditnog rejtinga izdavatelja te rizika neispunjenja obveza izdavatelja),
4. **Rizik likvidnosti tržišta** (rizik likvidnosti tržišta proizlazi iz neusklađenosti ponude i potražnje za nekim vrijednosnim papirom te je moguće ostvarivanje niže cijene od trenutne tržišne pri prodaji odgovarajućeg vrijednosnog papira),
5. **Tečajni rizik** (ako je obveznica denominirana u stranoj valuti onda i tečaj može značajno utjecati na prinos obveznice, ako prinos gledamo kroz lokalnu valutu),
6. **Politički ili pravni rizik** (politički rizik ovisi o političkim odnosima Republike Hrvatske sa susjedima i svijetom, te odnosima između zakonodavne i sudbene vlasti. Kao rizik se očituje i rizik promjene zakonodavnog okvira i propisa.),
7. **Viša sila** (podrazumijevaju se događaji koji imaju negativan utjecaj na poslovanje izdavatelja. Takvi negativni događaji su: rat, terorističko djelovanje, klimatske i prirodne pojave i sl.).

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u obveznice?

Ova vrsta financijskih instrumenata prikladna je za ulagatelje koji očekuju nešto niži prinos na svoje ulaganje, ali shodno tome nose i manju razinu rizika ovisno o izdavatelju.

Ciljano tržište: mali ulagatelji (kod izdanja namijenjenih fizičkim osobama), profesionalni ulagatelji, kvalificirani nalogodavatelji

B. Instrumenti tržišta novca

Novčano tržište podrazumijeva tržište novca i tržište kratkoročnih dužničkih instrumenata koji nose kamatni prinos i imaju rok dospijeca do jedne godine. Ista imaju važnu ulogu u osiguravanju kratkoročne likvidnosti. Tržište novca čine kratkoročni financijski instrumenti, repo ugovori te međubankarsko tržište novca.

Kratkoročni financijski instrumenti na tržištu novca su blagajnički ili trezorski zapisi, komercijalni zapisi te certifikati o depozitu.

Kratkoročne vrijednosnice bilježe manje promjene cijena što ih čini sigurnijima za ulaganje. Banke i poduzeća aktivno koriste instrumente novčanoga tržišta kako bi ostvarili kamatni prihod na povremene viškove novčanih sredstava, odnosno kako bi se kratkoročno zadužili kroz izdanje komercijalnih zapisa.

Trezorski zapisi su vrijednosni papiri koje izdaju ministarstva financija, uglavnom s rokom dospijeca do

godinu dana. U Republici Hrvatskoj trezorske zapise izdaje Ministarstvo financija, s rokovima dospijeca (u pravilu) od 91, 182 i 364 dana, te u apoeni od 1.000 eura. Upis trezorskih zapisa provodi se na aukcijama u skladu s Pravilima i uvjetima koje objavljuje Ministarstvo financija.

Komercijalni zapisi su dužnički instrumenti koje izdaju poduzeća radi prikupljanja sredstava. Budući da ih ne izdaju države, nego tvrtke vrlo različitog rejtinga, mogu nositi rizik veći od države.

Repo transakcija (engl. *Repo Agreement*) predstavlja ugovor temeljem kojeg jedna ugovorna strana prodaje vrijednosni papir drugoj ugovornoj strani, s obvezom povratne kupnje. Ekonomski gledano, ova transakcija se može promatrati kao osigurani kredit ili osigurani depozit; kupac vrijednosnoga papira (npr. strana koja daje novčana sredstva) prima vrijednosni papir kao osiguranje rizika neispunjavanja obveza (engl. *Default Risk*). Ugovorna strana koja prodaje vrijednosni papir zauzvrat prima novčana sredstva na koja plaća kamatu koja se utvrđuje prilikom sklapanja transakcije i zove se repo stopa. Vrijednosni papir koji je druga ugovorna strana primila kroz repo služi joj kao kolateral u slučaju neispunjenja ugovornih obveza prve ugovorne strane. Obrnuta transakcija naziva se obrnuti REPO (engl. *Reverse Repo*). Novčana sredstva i vrijednosni papir ne moraju biti u istoj valuti.

Cijena

Tržišna cijena instrumenta tržišta novca ovisi o tržišnim kamatnim stopama, ponudi i potražnji te o ekonomskom razvoju izdavatelja.

Ako kamatne stope za usporediva dospijeca rastu, cijena instrumenta će pasti, i obrnuto, cijena instrumenta će rasti ako kamatne stope za usporediva dospijeca padaju.

Prinos

Prinos instrumenata tržišta novca u velikoj mjeri sličan je prinosu od ulaganja u obveznice, a koji je prethodno opisan.

Rizici ulaganja u instrumente tržišta novca

Strategija ulaganja u kratkoročne financijske instrumente i druge instrumente tržišta novca, ulagatelja izlaže tržišnom i kreditnom riziku, ali i ostalim rizicima koji se pojavljuju na ovom tržištu:

1. Tržišni rizik (tržišni rizik označava rizik pada vrijednosti dužničkog vrijednosnog papira zbog pada cjelokupnog tržišta dužničkih vrijednosnih papira),
2. Kamatni rizik: u slučaju rasta kamatnih stopa vrijednost (cijena) dužničkih vrijednosnih papira pada.
3. Kreditni rizik (označava rizik pada vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira zbog promjene percepcije tržišta o kvaliteti kreditnog rejtinga izdavatelja te rizika neispunjenja obveza izdavatelja),
4. Rizik likvidnosti tržišta (rizik likvidnosti tržišta proizlazi iz neusklađenosti ponude i potražnje za nekim vrijednosnim papirom te je moguće ostvarivanje niže cijene od trenutne tržišne pri

- prodaji odgovarajućeg vrijednosnog papira),
5. Tečajni rizik (ako je obveznica denominirana u stranoj valuti onda i tečaj može značajno utjecati na prinos obveznice, ako prinos gledamo kroz lokalnu valutu),
 6. Politički ili pravni rizik (politički rizik ovisi o političkim odnosima Republike Hrvatske sa susjedima i svijetom te odnosima između zakonodavne i sudbene vlasti. Kao rizik se očituje i rizik promjene zakonodavnog okvira i propisa),
 7. Rizik povezan s izdavateljem (rizici povezani s izdavateljem vrijednosnog papira koji se koristi kao kolateral),
 8. Viša sila (podrazumijevaju se događaji koji imaju negativan utjecaj na poslovanje izdavatelja. Ti negativni događaji su: rat, terorističko djelovanje, klimatske i prirodne pojave i sl.).

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u instrumente tržišta novca?

Ova vrsta financijskih instrumenata prikladna je za ulagatelje koji očekuju nešto niži prinos na svoje ulaganje zbog kratkog roka dospelosti.

Ciljano tržište: mali ulagatelji (kod izdanja namijenjenih fizičkim osobama), profesionalni ulagatelji, kvalificirani nalogodavatelji

C. Izvedenice

Derivativni financijski proizvodi (ili skraćeno derivati ili izvedenice) su složeni financijski instrumenti izvedeni iz bazičnih jednostavnih financijskih proizvoda (većim dijelom prethodno opisani).

Kod derivata bazična imovina (*underlying asset*) nikad ne mijenja vlasnika, nego se samo dogovara izmjena novčanih tokova, kompenzira razlika u cijeni, kreditni rizik ili se na neki drugi način kompenziraju prednosti i nedostaci bazičnih proizvoda iz kojih je izveden određeni derivat. Koriste se najčešće u suprotne svrhe - u špekulativne svrhe za rizicima sklone ulagatelje ili kao instrument zaštite imovine za konzervativne ulagatelje.

Derivati se obično dijele prema vrsti bazičnih proizvoda (*underlying asset*) iz kojih se izvode. Tako razlikujemo:

a) valutne derivate

FX Forward (terminska kupoprodaja strane valute) predstavlja dogovornu transakciju kojom dvije strane danas dogovaraju trgovanje po fiksnom tečaju u budućnosti s dospeliećem dužim od dva radna dana (određivanje tečaja danas, a za određeni dan u budućnosti).

Omogućava klijentu fiksiranje tečaja na točno određeni dan u budućnosti kada će transakcija zbog koje se klijent štiti zaista izvršiti. NDF (*Non-deliverable forward*) je derivativni financijski instrument u kojem strane u poslu razmjenjuju razliku između dogovorenog tečaja u budućnosti i obračunskog tečaja na taj dan za dogovoreni volumen. NDF je instrument kojim se trguje izvan uređenih tržišta. Može se koristiti za zaštitu od pomaka na tečaju.

FX Swap - derivativni financijski instrument kod kojeg se istovremeno dogovara kupnja (prodaja) valuta na jedan datum i isto tako prodaja (kupnja) valuta na drugi datum u budućnosti prema dogovorenom tečaju.

To znači da se FX Swap sastoji od dvije transakcije od kojih je jedna uobičajeno sa valutom T+2 (SPOT), a druga s drugim datumom u budućnosti.

b) kamatne derivate

FRA (Forward Rate Agreement) - termska transakcija na kamatnu stopu

„Termska transakcija na kamatnu stopu“ predstavlja ugovor temeljem kojega se jedna ugovorna strana obvezuje isplatiti drugoj ugovornoj strani fiksnu kamatnu stopu za točno određeni vremenski period (tzv. „FRA kamatna stopa“) dok se druga ugovorna strana obvezuje platiti kamatnu stopu koja će biti određena na točno određeni dan u budućnosti. Izračunavanje plaćanja temeljit će se na nominalnom iznosu, kao primjerice razlika između FRA kamatne stope i tržišne kamatne stope na dan dospijeca.

IRS (Interest Rate Swap) - kamatni swap

„Kamatni swap“ predstavlja ugovor temeljem kojega jedna ugovorna strana kroz isti ugovoreni vremenski period plaća drugoj ugovornoj strani jedan fiksni iznos utvrđen prema fiksnoj kamatnoj stopi u određenoj valuti, dok druga ugovorna strana tijekom istog vremenskog perioda plaća prvoj ugovornoj strani u istom vremenskom periodu i u istoj valuti određeni novčani iznos koji se utvrđuje prema ugovorenoj promjenjivoj kamatnoj stopi (npr. LIBOR), pri čemu će se svi izračuni temeljiti na fiksnom nominalnom iznosu u istoj valuti.

CCS (Cross Currency Swap) - međuvalutni swap

Cross Currency Swap predstavlja složeniji oblik kamatnog swap-a koji podrazumijeva razmjenu različitih valuta po različitim kamatnim stopama na te iste valute, a pruža zaštitu i od valutnog i od kamatnog rizika, kao i efikasnije planiranje novčanih tokova, te mogućnost špekulativne zarade.

Derivati (izvedenice) se mogu koristiti za ograničavanje rizika koji proizlaze iz promjena vrijednosti bazne imovine. Ova aktivnost je poznata kao živičarenje (*hedging*). Alternativno, ulagatelji mogu derivate koristiti za povećanje profita ako se vrijednost bazne imovine kreće u smjeru koji su očekivali. Ova aktivnost je poznata kao špekulacija.

Kojem tipu ulagatelja odgovara ulaganje u izvedenice?

Ulaganje u izvedenice kao financijski instrument predstavlja visokorizično ulaganje za male i neiskusne ulagatelje. Iako ulaganje u izvedenice nosi mogućnost visokog povrata, špekuliranje izvedenicama često nosi mnogo rizika te zahtijeva iskustvo i tržišno poznavanje, posebice za male ulagatelje.

Stoga će Banka prije pružanja investicijske usluge kupnje i/ili prodaje pojedine vrste izvedenih financijskih instrumenata malog ulagatelja utvrditi ima li ulagatelj neophodna znanja te dati svoju procjenu je li takav instrument za ulagatelja prikladan ili nije.

Ciljano tržište: mali ulagatelji u svrhu zaštite od tržišnih rizika, profesionalni ulagatelji, kvalificirani nalagodavatelji

12. Skrbništvo

Banka pruža svojim klijentima uslugu skrbništva nad financijskim instrumentima. Kao dio širokog spektra proizvoda i usluga Banke, ovom se uslugom klijentima osigurava visoka kvaliteta i sigurnost usluge, uz individualan pristup te profesionalnu i stručnu brigu o imovini povjerenoj na skrbništvo.

Banka pruža uslugu skrbništva nad stranim financijskim instrumentima koji su slobodni od bilo kakvih tereta.

Usluga skrbništva koju Banka pruža klijentu obuhvaća sljedeće poslove:

- a) pohrana i čuvanje financijskih instrumenata
- b) poravnanje, namira i izvršenje transakcija s financijskim instrumentima po Instrukcijama klijenta
- c) prikupljanje prihoda i izvješćivanje o isplati dividende, isplati kamata ili dospijeću ostalih tražbina iz financijskih instrumenata
- d) obavješćivanje o korporativnim akcijama, o pravima iz financijskih instrumenata, izvršavanje Instrukcija povezanih s korporativnim akcijama
- e) obavješćivanje o glavnim skupštinama i pružanje usluge glasovanja na glavnim skupštinama za domaće financijske instrumente i strane financijske instrumente pohranjene kod lokalnih skrbnika
- f) ostale usluge vezane uz financijske instrumente i/ili novčana sredstva, ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza iz financijskih instrumenata dogovorene između Banke i klijenta koje nisu u proturječnosti sa Zakonom

Skrbnički račun je račun financijskih instrumenata na kojem skrbnik na temelju sklopljenog Ugovora o skrbništvu vodi pozicije financijskih instrumenata u ime i za račun klijenta. Imatelj financijskih instrumenata na skrbničkom računu nikada nije skrbnik.

Vrste računa za strane financijske instrumente

O stranim financijskim instrumentima klijenta koje je povjerio na skrb Banci, Banka skrbi na način da Banka takve financijske instrumente vodi odvojeno od svoje imovine na zbirnom računu za svoje klijente koji ima otvoren kod Treće strane. Financijski instrumenti klijenata pohranjeni kod Banke ili kod Treće strane vode se u pravilu u ime Banke, a za račun klijenta ili klijenata.

O stranim financijskim instrumentima klijenta koje je povjerio na skrb Banci, Banka skrbi na način da Treća strana vodi takve financijske instrumente odvojeno od svoje imovine i od imovine Banke. Gdje propisi i praksa stranog tržišta dozvoljavaju, Treća strana će imovinu klijenata Banke voditi na zbirnom skrbničkom računu.

Banka ima pravo držati financijske instrumente klijenta na zbirnom računu, no prije toga će ishoditi suglasnost klijenta, malog ulagatelja, za takav način pohrane financijskih instrumenata.

Treća strana može držati strane financijske instrumente i/ili novčana sredstva na skrbničkim računima kod svojih podskrbnika ili direktno na računima kod klirinško-depozitarnim institucijama. Način držanja imovine Treća strana definira sukladno tržišnoj praksi ili pak ovisno o svojim poslovnim uvjetima.

Vrednovanje imovine i obračun skrbničke naknade

Naknada se obračunava na vrijednost imovine u skrbništvu koja se vrednuje prema Standardu Banke. Klijent je dužan platiti Banci naknadu za obavljanje poslova skrbništva sukladno Odluci o naknadama banke ili Ponudi.

Banka će klijentu jednom mjesečno dostavljati račun za usluge skrbništva, izuzev računa za naknade kod provođenja korporativnih aktivnosti koje će poslati klijentu na dan izvršenja korporativne aktivnosti.

Dodatni izvanredni troškovi kojima Banka bude izložena radi obavljanja poslova skrbništva za klijenta, a nisu obuhvaćeni Odlukom o naknadama banke biti će dodatno zaračunati i fakturirani klijentu. Na uslugu skrbništva se zaračunava PDV, sukladno Zakonu o PDV-u.

13. Naknade i troškovi

Svi podaci o troškovima i povezanim izdacima navedeni su u Odluci o naknadama za usluge Addiko Bank d.d. za svaku od financijskih usluga i aktivnosti koje Banka pruža i obavlja, a koji su svakom klijentu ili potencijalnom klijentu dostupni prilikom ugovaranja navedenih usluga i aktivnosti, te u prostorijama Banke i/ili na internetskim stranicama Banke.

U skladu s MiFID II direktivom, malom ulagatelju je potrebno pružiti informacije o troškovima i naknadama prije pružanja usluga (*ex-ante*) i nakon pružene usluge za sve troškove koji su nastali (*ex-post*). Isto tako profesionalni ulagatelji informacije o troškovima i naknadama mogu zatražiti elektroničkim ili pisanim putem.

Ex-ante troškovi biti će prezentirani malom ulagatelju na internetskim stranicama Banke i/ili kao dio ugovorne dokumentacije, a na temelju važeće Odluke o naknadama Addiko Bank d.d., koja je ažurirana informacijama u skladu s MiFID II direktivom. Opseg informiranja na ex-ante osnovi obuhvaća investicijske i pomoćne usluge:

- Usluge skrbništva
- Trgovanje i prodaja proizvoda Riznice

Kako bi osigurala da je mali ulagatelj svjestan svih troškova i naknada koji će nastati prilikom korištenja usluga, Banka će prije pružanja usluge, dati procjenu svih troškova te će pri izračunu tih troškova i naknada na ex-ante osnovi, upotrebljavati stvarno nastale troškove kao zamjenu za očekivane troškove i naknade. Ako stvarni troškovi nisu dostupni, Banka će izraditi razumnu procjenu tih troškova te preispitati ex-ante pretpostavke na temelju ex-post iskustva te ih prema potrebi prilagoditi.

Ex post troškovi biti će dostavljeni malom ulagatelju u sklopu godišnjeg izvještaja o naknadama i troškovima. U izvještaju će biti navedeni samo troškovi koji su bili zaračunati klijentu u toku godine za investicijske i pomoćne investicijske usluge pružene klijentu. Opseg informiranja na ex-post osnovi obuhvaća investicijske i pomoćne usluge:

- Usluge skrbništva
- Trgovanje i prodaja proizvoda Riznice

Banka će dostaviti klijentu jednom godišnje ex post informacije o svim troškovima i naknadama povezanim s uslugama koje se temelje na stvarno nastalim troškovima i dostavljaju se na personaliziranoj osnovi.

14. Poticaji

Direktiva o tržištu financijskih instrumenata (engl. *MiFID*) te provedbeno zakonodavstvo sadržavaju pravila na temelju kojih je Banci zabranjeno platiti ili primiti bilo kakve poticaje, osim kada je u slučajevima takvih plaćanja ili primitaka riječ o iznimkama.

Poticaji ne smiju izazvati sukob interesa niti primanje istih smije omesti Banku u izvršenju njene obveze da postupi u najboljem interesu klijenta. Više o upravljanju sukobom interesa vidjeti niže u poglavlju 15.

Dodatni poticaji

Za sve vrste financijskih proizvoda Banka prima i/ili zadržava pravo primati naknadu za distribuciju (dodatni poticaj) od proizvođača proizvoda. Informacije o naknadama za distribuciju i dodatnim poticajima mogu se pronaći u obrascima s Ključnim Informacijama za svaku pripadajuću grupu proizvoda, sukladno zakonskoj regulativi.

Zaposlenicima koji pružaju investicijske usluge zabranjeno je primanje i zadržavanje dodatnih poticaja koji bi bili uzrok pristranog i narušenog pružanja relevantne usluge klijentima.

15. Upravljanje sukobom interesa

Upravljanje sukobom interesa jedna je od ključnih obveza u okviru poslovanja Banke. Banka mora, u skladu s Kodeksom poslovnog ponašanja i etike, Politikom usklađenosti i Politikom sukoba interesa, moći utvrditi potencijalne ili stvarne sukobe interesa te njima upravljati na odgovarajući način.

Banka je donijela Politiku sukoba interesa radi utvrđivanja okolnosti koje za posljedicu mogu imati sukob interesa, određivanja postupanja te donošenja mjera pomoću kojih će se upravljati sukobima interesa.

Banka predano ide za ciljem postizanja najviše razine poštenja. Od zaposlenika Banke se očekuje da u svojim uzajamnim odnosima, odnosima s Bankom i vanjskim organizacijama budu nepristrani i poštteni. Opće je pravilo da su zaposlenici (uključujući članove Nadzornog odbora i članove Uprave) dužni izbjegavati i razotkrivati etičke, pravne, financijske i druge sukobe interesa u koje su uključeni Banka i/ili njeni klijenti i/ili treće osobe. Također su dužni izuzeti se iz tijela ovlaštenih za donošenje odluka u pogledu bilo koje situacije postojanja sukoba u koji je Banka uključena.

Osim utvrđivanja okolnosti koje dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa u odnosu na investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge, Politikom su definirana osnovna pravila i radnje koje je potrebno poduzeti u svrhu upravljanja situacijama koje su utvrđene kao potencijalan sukob interesa te su također definirane procedure za provedbu drugih zakonskih odredbi ili propisa, koje se smatraju odgovarajućima za upravljanje situacijama sukoba interesa.

Banka ima na raspolaganju čitav niz raznolikih metoda pomoću koji mogu na učinkovit način upravljati sukobom interesa, među kojima je i sljedeće:

- organizacijska struktura (organizacijska razdvojenost te razdvojene linije izvješćivanja),
- sustavi, kontrole, politike i procedure kojima se sprječava nastanak slučajeva koji uključuju sukob interesa i/ili se ublažava rizik koji iz njih proizlazi;
- obveza prijavljivanja utvrđenih stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa;
- obveza dokumentiranja svih slučajeva;
- obveza isključivanja i/ili izbjegavanja usluge, situacije ili aktivnosti kod koje nije moguće sukob interesa spriječiti ili njime na učinkovit način upravljati.

Postoje učinkovite kontrole za upravljanje razmjenom informacija između zaposlenika koji se bave poslovima koji uključuju rizik sukoba interesa. Informacijske zapreke također uključuju odvajanje prostora, osoblja, linija izvješćivanja, datoteka i IT-sustava.

Banka poštuje povjerljivost informacija klijenata, povlaštenih informacija kod kojih se zahtijeva zakonito i usklađeno postupanje primjenom pristupa „*need to know*“, što znači da je zaposleniku na raspolaganju samo

ono najnužnije što treba znati te je pristup informacijama ograničen na one zaposlenike koji uistinu imaju potrebu za informacijom u skladu s djelokrugom svojih odgovornosti. Banka je, nadalje, obvezna pridržavati se mjerodavnih zakona i propisa u pogledu postupanja s informacijama klijenata i obradom tih informacija.

U cilju osiguranja neovisnog odvijanja poslovanja Banka ima jasnu strukturnu razdvojenost zadaća i podjelu djelatnosti prema sektorima i pozadinskim jedinicama. Također su i nadzorne funkcije odvojene od drugih poslovnih jedinica. Svaka poslovna jedinica ima izravnu liniju izvještavanja nadležnom članu Uprave.

Osnovni način na koji Banka uređuje svoje poslovanje u cilju upravljanja sukobom interesa jest uspostavom područja u kojima je zajamčena povjerljivost i područja u kojima to nije slučaj, uspostavom područja u kojima je privremeno zajamčena povjerljivost te odvajanjem linija izvješćivanja unutar Banke i unutar čitave Addiko Grupe.

Sljedeće situacije mogu naročito predstavljati sukob interesa:

1. Banka i/ili relevantne osobe mogli bi ostvariti financijsku dobit ili izbjeći financijski gubitak na štetu klijenta;
2. Banka i/ili relevantne osobe imaju interes ili korist od ishoda posla obavljenog za klijenta ili transakcije izvršene za račun klijenta, a koji se razlikuje od interesa klijenta;
3. Banka i/ili relevantne osobe imaju financijski ili neki drugi motiv za pogodovanje interesima drugog klijenta ili grupe klijenata na štetu interesa klijenta;
4. predmet poslovanja Nalogoprimca ili relevantne osobe je isti kao i predmet poslovanja klijenta;
5. Banka i/ili relevantne osobe prime ili će primiti od osobe koja nije klijent dodatni poticaj na temelju posla obavljenog za klijenta, u vidu novca, roba, usluga i sličnog, a što nije uobičajena provizija ili naknada za taj posao.

Relevantna osoba u odnosu na Banku je: osoba koja raspolaže povlaštenim informacijama, koja je u radnom odnosu s Bankom, članovi uprave Banke, osobe s vlasničkim udjelima u Banci, zaposlenici Banke, kao i sve druge fizičke osobe čije su usluge stavljene na raspolaganje Banci, sve osobe koje su uključene u investicijske usluge i aktivnosti koje Banka pruža i obavlja, osobe koje su izravno uključene u pružanje usluga Banci na temelju sporazuma o izdvajanju poslovnih procesa sa svrhom pružanja i obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti, osobe u rodbinskoj vezi s naprijed navedenim osobama i to: bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom, uzdržavano dijete ili pastork relevantne osobe i bilo koji drugi srodnik relevantne osobe, koji je s relevantnom osobom proveo u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana od datuma osobne transakcije.

U cilju sprječavanja sukoba interesa identificirali smo situacije u kojima on može nastati u obavljanju investicijskih usluga te su uspostavljene mjere koje se smatraju odgovarajućima za sprječavanje sukoba interesa. Banka ima ustrojene interne politike i procedure rada koje primjenjuje prilikom obavljanja poslova s financijskim instrumentima, a koje su izrađene poštujući Zakon i sve podzakonske akte donijete na temelju

istog. Politike i procedure rada i organizacijska struktura Banke sprječavaju nastanak sukoba interesa naročito radi postojanja: informacijskih barijera (tzv. kineskih zidova).

Informacijske barijere (koje se također nazivaju Kineski zidovi, engl. *Chinese Walls*) predstavljaju funkcionalno i logističko odjeljivanje organizacijskih dijelova na višoj razini, zajedno s odjeljivanjem njima dodijeljenih relevantnih zaposlenika koji pružaju usluge i obavljaju aktivnosti korporativnog financiranja za korporativni segment klijenata i zaposlenika koji pružaju investicijske usluge te obavljaju investicijske aktivnosti ili pružaju pomoćne usluge investitorima ili financijskim tržištima te pružaju usluge istraživanja, kako bi se zajamčilo da:

- organizacijske jedinice nadležne za tržišnu stranu ili jedinice nadležne za izradu istraživanja ne pribavljaju povlaštene informacije ili povjerljive informacije ili druge informacije koje su poznate korporativnoj strani, kako bi se spriječio rizik da se one u okviru svojeg uobičajenog poslovanja na tržištima ili tijekom postupanja s preporukama koriste takvim informacijama;
- organizacijske jedinice nadležne za tržišnu stranu ili jedinice nadležne za izradu istraživanja ne izvješćuju, hijerarhijski, organizacijske jedinice korporativne strane niti obratno, ne mogu biti upoznati s transakcijama ili aktivnostima korporativne strane; stoga su u mogućnosti poslovati na neovisan i obostrano neograničen način, sprječavajući tako svaki događaj zlouporabe tržišta ili situacija sukoba interesa na štetu klijenata.

Organizacijske jedinice Banke u kojima se pružaju investicijske usluge i aktivnosti te pomoćne usluge, organizacijski su i računovodstveno odijeljeni od ostalih organizacijskih jedinica Banke te su unutar organizacijske jedinice/sektora u kojem se obavljaju poslovi s financijskim instrumentima odjeli od kojih se sektor sastoji također međusobno odijeljeni i onemogućeno je kolanje povlaštenih informacija između pojedinih odjela, odnosno sektora. Nadalje, sukladno postojećoj organizacijskoj strukturi Banke i sve druge organizacijske jedinice, odnosno sektori ustrojstveno su i organizacijski međusobno odijeljeni.

Predsjednik i članovi Uprave smatraju se „iznad zida u širem smislu”, što znači da su iznad informacijskih barijera, temeljem svojih aktivnosti i uloga.

Ne uzimajući u obzir gore navedene mjere odjeljivanja, u slučaju aktivnosti koje je potrebno provesti za klijente, dozvoljeni su kontakti između dviju strana Kineskog zida, s time da je za te slučajeve potrebno prethodno odobrenje. Ovakve razmjene se uvijek moraju temeljiti na načelu „potrebno je znati” (engl. *Need-to-know basis*) te se moraju pravilno dokumentirati i evidentirati.

Dioničari

Transakcije i dogovori između Banke i dioničara Addiko Bank AG provode se na način koji jamči neovisnost, u interesu grupne poslovne jedinice zastupane Banke te u skladu s primjenjivim pravilima. Zaposlenici koji su u takve transakcije i dogovore uključeni moraju biti svjesni postojanja rizika sukoba interesa te potrebe da se takva pitanja rješavaju na odgovarajući način.

Osim toga, dioničari i/ili zaposlenici s privatnim računima, kreditima ili oni koji koriste druge usluge neke institucije ne smiju uzrokovati nastanak okolnosti koje pogoduju sukobu interesa.

Izvršenje naloga klijenata

Banka od zaposlenika zahtijeva da iskreno, pošteno i profesionalno te na način koji je za klijenta najbolji postupaju također u situacijama kada provode, zaprimaju ili prenose naloge u ime klijenata. Budući da su interesi klijenata zaštićeni, nije dopušteno neprimjereno postupanje, primjerice špekulativno korištenje naloga klijenata. Nalozi klijenata imaju prednost pred trgovanjem za vlastiti račun.

Svaki zaposlenik mora biti svjestan interesa klijenata s obzirom na njihovu djelatnost te ih s gledišta potencijalnog sukoba interesa mora ocjenjivati neovisno. Ako organizacijske i preventivne mjere koje Banka poduzima u cilju otklanjanja sukoba interesa nisu dovoljne da se, prema razumnoj procjeni, osigura izbjegavanje rizika od nanošenja štete klijentu, prije izvršenja takve transakcije Banka je dužna jasno iznijeti prirodu i razlog sukoba interesa na mediju za trajnu pohranu podataka.

Članovi Uprave i drugi zaposlenici moraju se suzdržati od glasanja o bilo kojem pitanju u okviru kojega bi mogao nastupiti sukob interesa, odnosno u situacijama kada bi objektivnost tog člana ili zaposlenika, odnosno njegova sposobnost da na ispravan način ispunjava dužnosti koje ima prema instituciji, mogle na neki drugi način biti kompromitirane.

Osobne transakcije zaposlenika

Nadalje do sukoba interesa može doći u okviru osobnih trgovinskih aktivnosti zaposlenika. Posebna su pravila u cilju izbjegavanja takvih situacija navedena u internim aktima Banke. Sukladno tim pravilima, interesi klijenata uvijek moraju imati prednost pred interesima Addiko Grupe, Banke ili njenih zaposlenika.

Postupak utvrđivanja primitaka

U Banci su na snazi politike i postupci o primicima zaposlenika, kojima su utvrđene preventivne mjere u cilju izbjegavanja sukoba interesa (npr. sprječavanje nastanka takve organizacije koja može nekog zaposlenika ohrabriti da postupi protivno svojim ovlastima, odgovornostima, regulatornim zahtjevima ili internim politikama Banke, a naročito protivno Kodeksu poslovnog ponašanja i etike).

Od svih se mjerodavnih zaposlenika traži da se, u cilju praćenja okolnosti nastanka potencijalnih sukoba interesa u povezanosti s poticajima, pridržavaju odgovarajućih politika koje se bave tom problematikom te da postupaju u skladu s njima.

Poslovanje na „sivom tržištu“ (*Grey market*)

S ciljem veće zaštite klijenata, Banka je ograničila trgovanje dužničkih financijskih instrumenata (odnosi se na trgovanje za vlastiti račun Banke, kad Banka prodaje, a klijent kupuje) u fazi „Grey Market-a“.

S obzirom na navedene vrste transakcija, dozvoljeno je trgovanje isključivo financijskim instrumentima gdje Banka sudjeluje na primarnom izdanju.

U slučaju zahtjeva klijenata za trgovanje vrijednosnim papirom koji ne pripada niti jednoj od gore navedenih kategorija, organizacijski dijelovi koji su u direktnom kontaktu s klijentima imaju zadatak odbiti nalog za kupnju, te odbijanje obrazložiti Klijentu.

Ograničenja za mogućnost trgovanja kako je gore navedeno ne primjenjuju se na transakcije s prihvatljivim drugim ugovornim stranama i s profesionalnim ulagateljima.

Addiko Bank d.d.:

- redovno trguje obveznicama
- može djelovati kao održavatelj tržišta u državnim obveznicama izdanih od strane Ministarstva Financija
- redovno trguje valutama.

Evidencija sukoba interesa

Banka vodi evidenciju prijavljenih i obrađenih slučajeva sukoba interesa (stvarnih i potencijalnih sukoba interesa, individualno i kolektivno). O svim se dokumentima, dokazima, mjerama i odlukama koje su donesene mora se voditi pisana evidencija. Informacije koje su sadržane u evidenciji omogućavaju učinkovito utvrđivanje, eskaliranje i upravljanje potencijalnim sukobima interesa te pružaju temelj za osposobljavanje zaposlenika.

Obavještavanje klijenta o sukobu interesa

U slučajevima kada pravila postupanja propisana Politikom sukoba interesa, politikama i procedurama rada Banke nisu dovoljna da se u razumnoj mjeri osigura sprječavanje nastanka sukoba interesa, Banka će obavijestiti klijenta o vrsti i izvoru sukoba interesa prije početka obavljanja poslova.

U slučajevima gdje Banka ocijeni da nije moguće spriječiti nastanak sukoba interesa, može odbiti pružiti investicijsku uslugu.

Banka će, na zahtjev klijenta, dostaviti detaljnije informacije o Politici sukoba interesa.

Napomena:

Ove Opće informacije i uvjete pripremila je i izdala Banka.

Dodatne informacije dostupne su na zahtjev.

Sve informacije su dostupne na internetskoj stranici Banke.

Opće informacije i uvjeti imaju za svrhu informiranje javnosti i ne mogu se niti na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju, odnosno savjetom o trgovanju ili ulaganju u financijske instrumente niti mišljenjem o povoljnosti ili nepovoljnosti pribavljanja ili prodaje bilo koje vrste financijskog instrumenta koji se u njoj navodi. Ove Opće informacije i uvjeti iz tog razloga ne mogu služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg klijenta ili potencijalnog klijenta. Banka ne odgovara za štetu nastalu korištenjem podataka iz Općih informacija i uvjeta. Bilo kakva ulaganja na koja se ovdje upućuje mogu uključivati određeni rizik, a trgovanja i investicije u špekulativne ugovore mogu uključivati vrlo visok stupanj rizika i primadna su samo za osobe koje, ukoliko trguju uz financijsku polugu, nose rizik gubitka koji može biti iznad pohranjenog depozita. Usljed trgovanja na osnovu financijske poluge, promjena cijene imovine može rezultirati velikim gubicima, koji mogu biti značajno veći od ulagateljevih uložanih sredstava i depozita.

Prije davanja zahtjeva/naloga za kupnju i/ili prodaju potrebno je da potencijalni ulagatelj prouči prospekt izdanja odabranog financijskog instrumenta i upozna se sa svim karakteristikama i rizicima ulaganja u odabrani financijski instrument, kao i njihovom utjecaju na kretanje cijene odabranoga financijskog instrumenta.

Vrijednost ili dobit, ostvarena temeljem bilo kojeg ulaganja na koje se ovdje upućivalo može varirati. Rezultati u prošlosti nisu mjerilo budućih rezultata. Klijenti trebaju donijeti vlastitu investicijsku odluku vezano uz transakcije. Samo investitori s dovoljnim znanjem i iskustvom u području financija, koji mogu procijeniti odnos rizika i potencijalne dobiti, mogu uzeti u obzir ulaganje u proizvode o kojima je ovdje riječ, te druge osobe ne bi trebale djelovati na bilo koji način temeljem ove prezentacije. Prije nego zaključi bilo koju transakciju, klijent mora, bez oslanjanja na Banku, biti spreman preuzeti sve rizike koje zaključivanje takvih transakcija sa sobom nosi.

Banka ne pruža računovodstvena, porezna, financijska ili pravna savjetovanja. Klijent treba biti svjestan da bilo koja transakcija spomenuta u ovoj prezentaciji može imati računovodstvenu, poreznu i pravnu posljedicu koju je klijent dužan provjeriti sa svojim savjetnicima iz prethodno navedenih područja, neovisnima od Banke.

Za sve dodatne informacije obratite se u najbližu poslovnicu, nazovite 0800 14 14 ili posjetite <https://www.addiko.hr/>.